LANGUAGE TREE DİL AĞACI

www.dilagaci.com

International Symposium on Teaching Turkish as a Heritage and Foreign Language

ABSTRACTS BOOK

ORGANIZERS

TÜRK DİLİ ENSTİTÜSÜ
UYUM VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ 2006

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

YADOT
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE EĞİTİM DERNEĞİ

Lehrerverein Ruhr e.V.
Ruhr Öğretmenler Derneği

SUPPORTER

THE UNION OF CHAMBERS AND COMMODITY EXCHANGES OF TURKEY
TOBB

ISOHTEL 2023 is the multiplier event of the **Language Tree Project** supported by the **European Commission** within the scope of the **Erasmus+** Programme.

"The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

TÜRKİYE ULUSAL AJANSI
TURKISH NATIONAL AGENCY

Co-funded by the European Union

ORGANIZING COMMITTEE

Assoc. Prof. Dr. N. Feyza Altınkamış *(Chair of the Organizing Committee, Institute for Turkish Studies, Integration and Research)*
Assoc. Prof. Dr. Muhammed Hüküm *(Sakarya University)*
Dr. Himmet Sarıtaş *(YADOT NGO)*
Atanur Memiş *(YADOT NGO)*
Celal Aydemir *(Lehrerverein Ruhr e.V.)*
Damla Okyay *(YADOT NGO)*
Derya Doğan Gök *(Kastamonu University)*
Harun İlçioğlu *(Language Tree Project Coordinator, Kastamonu University)*
Kamil Parın *(Kastamonu University)*
Ömer Göktaş *(Sakarya University)*
Saliha Taze *(Sakarya University)*
Şener Uğurlu *(Institute for Turkish Studies, Integration and Research)*
Veli Gök *(Kastamonu University)*
Zehra Kum *(YADOT NGO)*

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr.	Ali Fuat Arıcı	*Yıldız Technical University*
Prof. Dr.	Ahmet Benzer	*Marmara University*
Prof. Dr.	Başak Uysal	*Gazi University*
Prof. Dr.	Bayram Baş	*Yıldız Technical University*
Prof. Dr.	Belma Haznedar	*Boğaziçi University*
Prof. Dr.	Derya Yaylı	*Pamukkale University*
Prof. Dr.	Fatma Açık	*Gazi University*
Prof. Dr.	Fatma Bölükbaş	*İstanbul University - Cerrahpaşa*
Prof. Dr.	Gıyasettin Aytaş	*Gazi University*
Prof. Dr.	Hatice Sofu	*Çukurova University*
Prof. Dr.	Hülya Özcan	*Anadolu University*
Prof. Dr.	Hülya Pilancı	*Eskişehir Technical University*
Prof. Dr.	Halit Karatay	*Bolu Abant İzzet Baysal University*
Prof. Dr.	Işıl Uluçam Wegmann	*Duisburg-Essen University*
Prof. Dr.	Johan Vandewalle	*Ghent University*
Prof. Dr.	Kemalettin Deniz	*Gazi University*
Prof. Dr.	Kutlay Yağmur	*Tilburg University*
Prof. Dr.	Mehmet Ali Akıncı	*University of Rouen Normandy*
Prof. Dr.	Mehmet Kurudayıoğlu	*Hacettepe University*
Prof. Dr.	Metin Ekici	*Ege University*
Prof. Dr.	Muhammed Eyyüp Sallabaş	*Yıldız Technical University*
Prof. Dr.	Mustafa Durmuş	*Hacettepe University*
Prof. Dr.	Mustafa Kurt	*Gazi University*
Prof. Dr.	Mesut Gün	*Mersin University*

Prof. Dr.	Necati Demir	*Gazi University*
Prof. Dr.	Nurettin Demir	*Hacettepe University*
Prof. Dr.	Nezir Temur	*Gazi University*
Prof. Dr.	Nermin Yazıcı	*Hacettepe University*
Prof. Dr.	Nihal Çalışkan	*Ankara Yıldırım Beyazıt University*
Prof. Dr.	Nihan Ketrez	*Bilgi University*
Prof. Dr.	Özay Karadağ	*Hacettepe University*
Prof. Dr.	Ülker Şen	*Gazi University*
Prof. Dr.	Yavuz Kartallıoğlu	*Ankara Hacı Bayram Veli University*
Assoc. Prof. Dr.	Aslı Altan	*Independent Researcher*
Assoc. Prof. Dr.	Başak Ümit Bozkurt	*Bolu Abant İzzet Baysal University*
Assoc. Prof. Dr.	Burcu Öztürk	*Kastamonu University*
Assoc. Prof. Dr.	Emrah Boylu	*Bartın University*
Assoc. Prof. Dr.	Gülden Tüm	*Çukurova University*
Assoc. Prof. Dr.	Gülnur Aydın	*Ankara Hacı Bayram Veli University*
Assoc. Prof. Dr.	Isabella Chiari	*Sapienza University of Rome*
Assoc. Prof. Dr.	İkram Çınar	*Kafkas University*
Assoc. Prof. Dr.	Kürşat Dolunay	*Bolu Abant İzzet Baysal University*
Assoc. Prof. Dr.	Meltem Ekti	*Hacettepe University*
Assoc. Prof. Dr.	Mete Yusuf Ustabulut	*Bayburt University*
Assoc. Prof. Dr.	Minara Aliyeva Çınar	*Uludağ University*
Assoc. Prof. Dr.	Mustafa Altun	*Sakarya University*
Assoc. Prof. Dr.	Mehmet Yalçın Yılmaz	*İstanbul University*
Assoc. Prof. Dr.	Mehmet Emre Çelik	*Ondokuz Mayıs University*
Assoc. Prof. Dr.	Muhammed Hüküm	*Sakarya University*
Assoc. Prof. Dr.	Nazmiye Topçu Tecelli	*Hacettepe University*
Assoc. Prof. Dr.	Nurşat Biçer	*Amasya University*
Assoc. Prof. Dr.	Önder Çangal	*Gaziantep University*
Assoc. Prof. Dr.	Salim Pilav	*Ankara Yıldırım Beyazıt University*
Assoc. Prof. Dr.	Talat Aytan	*Yıldız Technical University*
Assoc. Prof. Dr.	Yakup Alan	*Kilis 7 Aralık University*
Assoc. Prof. Dr.	Yusuf Uyar	*Gazi University*
Assoc. Prof. Dr.	Yusuf Günaydın	*Gazi University*
Ast. Prof. Dr.	Burak Tüfekçioğlu	*Eskişehir Osmangazi University*
Ast. Prof. Dr.	Burcu Karabulut Coşkun	*Kastamonu University*
Ast. Prof. Dr.	Buket Altınbüken Karslı	*İstanbul University*
Ast. Prof. Dr.	Büşra Süverdem	*Ankara Hacı Bayram Veli University*
Ast. Prof. Dr.	Erkan Külekçi	*Kastamonu University*
Ast. Prof. Dr.	Fazıl Özdamar	*Ege University*
Ast. Prof. Dr.	Gözde Demirel Fakiroğlu	*İstanbul University*
Ast. Prof. Dr.	Lebriz Sönmez	*ULB University*
Ast. Prof. Dr.	Melike Üzüm	*Başkent University*
Ast. Prof. Dr.	Rifat Ramazan Berk	*Bayburt University*
Dr.	Cansu Aksu Raffard	*Yaşar University*
Dr.	Ekin Şen	*Duisburg- Essen University*
Dr.	Emine Çakır	*University of Oxford*

Dr.	Kerim Sarıgül	*Gazi University*
Dr.	Hatice Altun Evci	*Pamukkale University*
Dr.	Himmet Sarıtaş	*Republic of Türkiye Ministry of National Education/ Georgia State University*
Dr.	Semih Alper Dündar	*Ankara Yıldırım Beyazıt University*

İçindekiler

İki Dilli Bireylerdeki Etnik Aidiyet Duygusu ve Ana Dili İlişkisi: Elazığ Örneği....8

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Temel Seviye Ders Kitaplarında Etkileşim Etkinlikleri ve Stratejilerinin Kullanımı....10

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Dil Bilgisi Sunumunun İçsel....11

Tutarlılığı: Yeni İstanbul Örneği....11

Çocuklara Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kapsamında İklim, Çevre ve Spor İçerikli Metinlerin İncelenmesi....13

TELC ve Gazi Üniversitesi TÖMER Tarafından Uygulanan C1 Düzeyi Türkçe Yeterlik Sınavlarının Karşılaştırılması....15

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Kültür Aktarımı Konusunda Yeni Bir Yol: Metaverse (Sanal/Ayna Dünya) Kullanımı....17

İkinci/Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarında Çevrim İçi Etkileşim Ortamlarına Yönelik Etkinliklerin Karşılaştırmalı İncelemesi....19

İki Dilli Türk Çocuklarına Yönelik Hazırlanan Türkçe ve Türk Kültürü Ders Kitaplarında Özür Dileme Stratejileri....22

Fransa'da Türkoloji Eğitiminin Bugünü....25

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazma Temalarına Yönelik Algılarının Metaforlar Aracılığı ile Belirlenmesi....28

Almanya`da Türkçe Ders Modelleri ve 2050 Vizyonu....30

İtalya'daki Üniversitelerde Türkçe Öğretimi Üzerine Bir İnceleme....33

Türkçenin Köken Dili, Anadili, Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yapay Zekâ Araçları....35

Yabancı Çocuklara Çevrim İçi Türkçe Öğretimine İlişkin Öğretici Görüşleri....37

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen İleri Düzey Öğrencilerin Yazma Metinlerinin Öznellik Görünümleri....39

Yabancı/İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretenlerin Kapsayıcı Dil Öğretimine İlişkin Farkındalıklarının İncelenmesi....41

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Sessiz Kısa Filmlerle Bir Konuşma Etkinliği Örneği....43

Moğolistan'da Kazakçanın Mirasçıları: Bir Dil Kullanımı, Kimlik ve Etnolinguistik Canlılık Araştırması....45

Belçika'da Yaşayan İki Dilli Okul Öncesi Dönem Türk Çocuklarının Türkçe Kavram Gelişiminin İncelenmesi....47

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Okuma Metinlerindeki Kelimelerin Sıklıkları ile Ulusal Derlemdeki Sıklığın Karşılaştırılması....49

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Mobil Dil Öğrenimi/Öğretimi: 'Busuu' Uygulaması....51

Söylem Belirleyicilerinin İkinci/Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanımı: B1-B2 Seviyesi...53

Türkçe ve Türk Kültürü Dersine Yönelik Makalelerin Eğilimleri....55

Are Word Associations in L1 Lexicon and Corpus Related and 57
Can They Shape Vocabulary Teaching Materials? 57
Translanguaging Approach in Writing Turkish as a Second Language: An Experimental Study 59
Rica Söz Ediminin Yabancı Dil Sınıflarında Öğretilmesine Yönelik Bir Uygulama Önerisi 61
Türkçenin Çocuklara Yabancı Dil Olarak Öğretimi: Kapsayıcı Dil Öğretimi Deneyimi 63
Dil Öğretiminde Uluslararası Bir Proje: "TEFL- ePal" Yolculuğu 65
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Filmlerle Deyim Öğretimi: Neşeli Günler Örneği 67
Ana Sınıflarına Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Etkileşimli Okuma Modeli ile Kelime Öğretimi 69
Büyük Dil Modelleri ile Yabancılara Türkçe Öğretimi 71
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Eğitsel Oyun Geliştirme 73
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenicilerinde Zaman Algısı 75
Suriyeli Öğrencilerin Türkçe Öğrenim Süreci ve Sürecin Psikolojik Etkilerine Yönelik Öğretmen Görüşleri 77
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dil Bilgisi Yapılarının Kazandırılmasında Zihin Haritalama Tekniğinin Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşleri 80
Akademik Çalışmaların Özet Bölümünde Kullanılan Sözcük ve Sözcük Grupları 82
Yabancılara Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarının 'Yeterlilik Fiili (-Abil)' 84
Anlatımı Açısından Değerlendirilmesi 84
Tanzimat ve Meşrutiyet Dönemi Türkçenin Yabancı Dil Olarak 86
Öğretiminde Dil Politikaları ve Uluslaşma 86
Avrupalı Türklere Türkçe Öğretiminde Okuma Metni Önerisi: Batı İmajının Olumlandığı Bir Eser "*Frankfurt Seyahatnamesi*" 89
Investigating the Syntactic and the Morphological Differences in the Written Productions of Turkish Learners Based on the Learning Context 91
Türkçe ve Türk Kültürü 5 ve 6. Düzey Kitaplarında Sözvarlığının Türkçenin Sıklık Listesiyle Karşılaştırılması 93
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde E-Kitap Uygulamalarının İşlevselliği: TRT Çocuk Kitaplık Örneği 96
Fransa'daki İki Dilli Öğrencilerin İlgi Duyduğu SOKÜM Unsurları 97
Drama Yönteminin Yurt Dışında Yaşayan Türk Çocuklarının Dinleme Becerisi ve Ana Dili Tutumları Üzerindeki Etkisi 99
Yurt Dışında Yaşayan Türk Çocukları İçin Dinleme Becerisine Yönelik Başarı Testi Geliştirilmesi Çalışması[1] 101
Turkish as a Heritage Language in the Academic Context of 103
Home Country: A Scoping Review 103

Miras Dil Olarak Türkçe Öğretimi ve Müzik: Orff Schulwerk Yaklaşımı 105

Miras Dil Olarak Türkçeyi Neden Öğreniyoruz? Web 2.0 Araçlarıyla Benim Hikâyem Örnekleri 107

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Nezaket Stratejileri ve Kültürlerarası Nezaket Farklılıkları 109

Polonya'daki Türkoloji Bölümlerinde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Çerçevesinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri 111

Comprehending Turkish as a Foreign Language: Using Vocabulary and Language Learning Strategies 113

Miras Dil olarak Türkçe Dil İhtiyaçları: Flaman Bölgesi İhtiyaç Analizi 115

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Dinleme Alışkanlıkları 118

Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretim Programı'nda Yer Alan Kazanımların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi 120

Exploring Turkish Immigrant Parents' Language Ideologies: Maintaining Turkish as a Heritage Language in the United States 122

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenen Öğrencilerin Akademik Dinleme Durumları 124

B1-B2 Düzeyindeki Türkçe Öğrenilerin Okuduğunu Anlama ve Metinleştirme Başarıları Arasındaki İlişki 126

Rethinking Standard Language Ideologies in Teaching Turkish as a Heritage Language 129

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Uludağ Türkçe Öğretim Seti A1 ve A2 Düzeyi Ders Kitaplarındaki Konuşma Etkinliklerinin İncelenmesi 131

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Akıllı Sınıf Teknolojilerinin Kullanımı 133

Üçüncü Kuşak Ebeveynler ve Miras Dilin Korunması: Fransa Örneği 135

PİKTES Kapsamında Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarındaki Sözedimlerin Görünümleri 137

Yabancı/İkinci Dil Olarak Türkçe Sınıf İçi Etkileşimlerinde İstek Stratejileri 139

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Metin Uyarlama Çalışmaları Üzerine Bir İçerik Çözümlemesi 141

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde "(Youtube) Shorts" ve (Instagram) Reels" Videolarının Otantik Materyal Olarak Kullanımı 143

Yurtdışında Yaşayan İki Dilli Çocuklar için Oluşturulan Türkçe Saati Uygulayıcı Kılavuzundaki Etkinliklerin İncelenmesi 146

Belirtili, Belirtisiz Ve Takısız Ad Tamlaması İn L2-Turkish 149

Evidence From The Learning Difficulties Of L1-Greek-Speaking University Students And Teaching Suggestions 149

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Bağımsız Kullanıcıların(B1-B2) Farklı Yazma Modelleri Kullanımı Sonrası Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi: Bir Karma Yöntemler Çalışması 151

Aile Dil Politikalarının İki Dilli Çocuklarda Konuşma Becerisine Etkisi: Avustralya Örneği 153

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Bireylerin Tematik İlerleme Kalıplarının İncelenmesi 155

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen İleri Düzey Öğrencilerin Yazma Metinlerinin Öznellik Görünümleri

Emine Oflaz Köleci[1], Betül Çetin[2]

[1]*Dokuz Eylül Üniversitesi, DEDAM, emine.oflaz@deu.edu.tr*
[2]*Dokuz Eylül Üniversitesi, DEDAM, betul.cetin@deu.edu.tr*

Özet

Dil öğretimi alanında dil öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin araştırmaların yanı sıra öğrencilerin üretimlerinden yola çıkılarak yapılan çalışmalar son derece önem taşımakta ve öğrencilerin üretimleri üzerine yapılan betimlemeler öğretimin şekillendirilmesine katkı sağlamaktadır. Nitel araştırma özelliği taşıyan bu araştırmada Dokuz Eylül Üniversitesi Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde (DEDAM) Türkçe hazırlık eğitimi gören ileri düzey Türkçe öğrencilerinin yazma metinlerinde "öznellik" görünümlerinin betimlenmesi amaçlanmıştır. Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencilerin metinlerinde öznelliğin sıklıkla "nesnel öznellik" olarak sunulduğu varsayımı ile yapılan bu çalışmada öğrencilerden üç farklı konuda toplanan 65 bilgilendirici metinle bir veri tabanı oluşturulmuş ve metinlerde yer alan toplam 1666 tümce belge inceleme yöntemi kullanılarak incelenmiş ve öğrencilerin tümce yüklemlerinde kullandıkları biçimbirimlerin öznellik değerleri betimlenmiştir.

Öznellik konulu birçok araştırma (Nuyts, 2001; Smith, 2003; Radden ve Dirven, 2007; Uzun, 2011) Lyons'un (1977) öznel ve nesnel bilgisel kiplik ayrımı üzerine temellendirilmiştir. Bu araştırmalarda öznellik temelde olayların gerçeklik durumları, önermesel içerikten sorumlu kaynak ve derecelendirilebilir öznellik çerçevesinde değerlendirilmiştir. Bu araştırmada da öğrencilerin metinleri Uzun (2010)'un Nuyts (2001)'u temel alarak önerdiği ve "öznellik-dışı", "nesnel öznellik" ve "konuşucu öznelliği" olarak derecelendirdiği öznellik hiyerarşisine göre betimlenmiştir. Uzun (2010) öznellik derecelendirmesini aynı zamanda Radden ve Dirven (2007)'in olayların gerçeklik durumları (reality status) ile de ilişkilendirmiştir. Buna göre olaylar temelde oluntusal, gelecekle ilgili/yansıtılmış ve olası (gücül) gerçeklik durumlarıyla örtüşmektedir. Konuşucu/yazarlar ürettikleri her bir tümcede zaman ya da kip kullanarak olayların gerçeklik durumuna yönelik yargılarını belirtirler (Radden ve Dirven (2007, s.172).

Uzun (2010) Radden ve Dirven (2007)'in olayların gerçeklik durumu sınıflandırmasındaki ilk ulamı oluntu (state of affair/act) ve olgu (fact) olarak ayrıntılandırmaktadır (2010, s.97). Bu ulamlaştırmaya göre olgusal gerçeklik "Kuşlar uçar" türünden doğruluğu geçerli tümcelere gönderimde bulunurken; oluntusal gerçeklik kesinlik taşıyan bitmiş ve süren oluntuları işaret etmektedir. Uzun (2010)'un derecelendirilmiş öznellik sınıflandırmasına göre olgusal gerçekliği yansıtan önermeler öznellik-dışı; oluntusal nesnelliği yansıtan önermeler nesnel özellik; gücül gerçeklik yansıtan önermeler ise konuşucu öznelliği kapsamında değerlendirilmektedir.

Yukarıda sözü edilen öznellik çözümlemesi çerçevesinde incelenen öğrenci metinlerinde; 1666 tümcenin %42,68 oranında öznellik dışı, %27,79 oranında nesnel özellik, %29,53 oranında konuşucu öznellik niteliğinde olduğu görülmüştür. 492 konuşucu taşıyan tümcelerin %83,53 oranında kip kullanımı ile sağlandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Metinlerde öznellik dışı kullanım sıklığının fazlalığı öğrencilerin öznelliğin sunumundan kaçındığı şeklinde yorumlanabilir. Çalışmanın bulgularının ve yorumlarının özellikle lisans ve lisansüstü eğitimi Türkçe olarak tamamlayacak öğrencilerin akademik yazma becerilerinin de gelişimi açısından ve yapılacak diğer çalışmalara bulgu sağlayacağından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Derecelendirilmiş öznellik, olayların gerçeklik durumları, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, öğrenci metinleri*

Kaynakça:

Lyons, J. (1977). Semantics: Volume 2 (Vol. 2). Cambridge University Press.

Nuyts, J. (2001). Subjectivity as an evidential dimension in epistemic modal expressions. *Journal of Pragmatics*, *33*(3), 383-400.

Radden, G. ve Dirven, R. (2007). Cognitive english grammar. Amsterdam, NDL: J. Benjamins.

Smith, C. S. (2003). Modes of discourse: *The local structure of texts (Vol. 103).* Cambridge University Press.

Uzun, L. (2011). Öznelliğin dilsel kodlanışı: Öğrenci anlatılarında bir öznellik sunumu çözümlemesi. *Dil ve Edebiyat Dergisi*, *7*(2), 91-107.